

osmanlı
YATIRIM

TEZGAHÜSTÜ TÜREV ARAÇLAR RİSK BİLDİRİM FORMU

Önemli Açıklama:

Tezgahestü piyasalarda türev araç alım satım işlemleri sonucunda kar elde edebileceğiniz gibi zarar riskiniz de bulunmaktadır. Bu nedenle Müşteri, tezgahestü türev araç işlemi yapmaya karar vermeden önce, bu işlemler kapsamında karşılaşılabileceği riskleri anlamalı, mali durumunu ve kısıtları dikkate alarak karar vermeli ve III-39.1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ'in (Tebliğ) 25 inci maddesinde öngöröldüğü üzere "Tezgahestü Türev Araçlar Risk Bildirim Formu"nda yer alan hususları anlamalı ve ihtiyaç halinde profesyonel yardım almalıdır.

Müşterinin, Yatırım Kuruluşu nezdinde açtıracağı hesap ve bu hesap üzerinden gerçekleştirilecek tüm tezgahestü türev araç alım satım işlemleri Sermaye Piyasası Kurulu tarafından çıkartılan ilgili her türlü mevzuat ve benzeri tüm idari düzenleme hükümlerine tabidir.

Uyarı:

İşlem yapmaya başlamadan önce çalışmayı düşündüğünüz yatırım kuruluşunun gerçekleştirmek istediğiniz yatırım hizmet ve faaliyetlerine ilişkin yetkisi olup olmadığını kontrol ediniz. Sermaye piyasası işlemleri konusunda yetkili olan yatırım kuruluşlarını www.spk.gov.tr veya www.tspb.org.tr internet sitelerinden öğrenebilirsiniz.

Genel Bilgilendirme:

Tezgahestü türev araçlar, müşterinin ihtiyaçları doğrultusunda yatırım kuruluşunun müşterileri ile karşı taraf olarak (organize piyasalar dışında) gerçekleştirdiği işlem sözleşmeleridir.

Türev işlemler arbitraj amaçlı ve koruma amaçlı (hedging) olarak yapılabilir.

1. Yatırım Kuruluşu nezdinde açtıracağınız hesap ve bu hesap üzerinden gerçekleştirilecek tüm tezgahestü türev araç alım satım işlemleri Sermaye Piyasası Kurulu'nca ("**Kurul**") çıkartılan ilgili her türlü mevzuat ve benzeri düzenlemelere tabidir.

2. Tezgahestü türev araç işlemleri, işlem taraflarının ihtiyaçları doğrultusunda karşılıklı pazarlığa dayalı olarak gerçekleşmekte ve tarafların yükümlölüklerini yerine getirmemesi ihtimali çerçevesinde karşı taraf riski içermektedir. Tezgahestü piyasalarda gerçekleştirilen işlemlerin netleştirilmesi ve takasına ilişkin anlaşmalar yapılabilecek olmakla birlikte, yürürlükteki mevzuat kapsamında, tezgahestü piyasalarda merkezi karşı taraf konumunda bir kurum bulunmadığından, bu tür anlaşmaların varlığı taraflara işlemlerin sonuçlandırılması aşamasında herhangi bir garanti ya da koruma sağlamamaktadır. Bu nedenle işlem gerçekleştirilmeden önce karşı taraf konumundaki yatırım kuruluşunun, işlemde doğan yükümlölüğünü ifa kabiliyetinin tarafımızca değerlendirilmesi gerekmektedir.

3. Tezgahestü türev araç işlemleri, işleme konu dayanak varlığın türüne ve vade sonuna kalan gün sayısına göre değişiklik gösteren likidite riski ihtiva etmektedir. Tezgahestü türev araçların ikincil piyasası

bulunmadığından ve bazı hallerde işlemi ters işlem ile kapatmak mümkün olmayabileceğinden, likidite riski diğer sermaye piyasası araçlarına göre daha yüksektir. Piyasalarda meydana gelebilecek dalgalanmalardan dolayı yatırımınızın beklediğiniz kadar kâr getirmemesi veya ciddi ölçüde zararlar sonuçlanması mümkündür.

4. Yatırım kuruluşları ile gerçekleştireceğiniz işlemlerin üçüncü taraflarla yapılmış olarak kabul edilmesi ve yatırım kuruluşlarına işlemlere danışmanlık eden ya da garantör taraf olarak bakılmaması gereklidir. Bu doğrultuda, tarafımızca gerekli görülmesi durumunda yatırım kuruluşları ile akdedilecek sözleşmelerin müzakeresi aşamasında ve işlem gerçekleştirilmeden önce danışmanlık hizmeti alınması uygun olacaktır.

5. Tezgahestü türev araç işlemleri, farklı özelliklere sahip işlem taraflarının kendilerine özgü ihtiyaçlarına karşılık vermek üzere yapılandırılmaktadır. Bu kapsamda; yatırım kararı almadan önce işlem gerçekleştirmek istediğiniz tezgahestü türev araçları, ihtiyaçlarınıza uygunlukları, barındırdıkları risk unsurları gibi çeşitli açılardan dikkatlice değerlendirmeniz ve gerek duymanız halinde profesyonel yardım almanız tavsiye olunur.

6. Tezgahestü türev araç işlemi gerçekleştirmeden önce ve işlemin vadesi içinde, piyasa riskine ilişkin değerlendirme ve takip yapılması tamamen bu riske maruz kalan işlem taraflarının sorumluluğu altındadır. İşlemlere aracılık eden kurumların yatırımcılara ve işlem taraflarının birbirlerine piyasa ve fiyat hareketleri konusunda bilgi verme zorunluluğu/yükümlülüğü bulunmamaktadır.

7. Tezgahestü türev araç işlemleri sonucunda sağlanacak getiri kadar karşılaşılması muhtemel zarar da yüksek olabilir. Piyasa koşullarında, paritelerde, fiyatlarda, kur ve faiz oranlarında ve işleme veya ürüne dair sair unsurda beklemediğiniz gelişmeler olması durumunda, yatırdığınız teminat tutarlarının tümünü kaybedebileceğiniz gibi, gerçekleştirdiğiniz işlemin türüne bağlı olarak zararınız yatırdığınız teminat tutarlarını da aşabilecektir.

8. Tezgahestü türev araç işlemlerinin kişisel ihtiyaçlara göre yapılandırılmış olması ve işlemlerin sonuçlandırılması ya da diğer bir tarafa devredilmesine ilişkin içerdiği kısıtlamalar nedeniyle, herhangi bir tezgahestü türev işleminin, işlem başlangıç fiyatından ya da herhangi bir fiyat üzerinden tasfiye edilmesi mümkün olmayabilir.

9. Aşağıda "Çıkar Çatışması" başlığı altında izah edildiği üzere, emir verdiğiniz yatırım kuruluşunun emirlerinizi karşı taraf olarak yerine getirdiği durumlarda, siz zarar ederken yatırım kuruluşu kar edebilmektedir. Bu durumlarda yatırım kuruluşu ile aranızdaki çıkar çatışmasının bilincinde olmalısınız.

10. Yatırım kuruluşu ile akdedeceğiniz sözleşmeler kapsamında, tezgahestü türev araç işlemlerinin erken sonlandırılması ve/veya dayanak varlığın ikame varlık/değer ile değiştirilmesi mümkün olabilecektir. Bu konuda, yatırım kuruluşu ile akdetmeyi düşündüğünüz; sözleşme koşullarının incelenmesinde ve tarafınızca gerekli görülmesi durumunda, yatırım kuruluşu ile müzakere edilmesinde fayda bulunmaktadır.

11. Yabancı para cinsinden yapılan işlemlerde, yukarıda sayılan risklere ek olarak kur riskinin olduğu, kur dalgalanmaları nedeniyle farklı para birimleri bazında değer kaybı olabileceği, devletlerin yabancı sermaye ve döviz hareketlerini kısıtlayabileceği, ek ve/veya yeni vergiler getirebileceği, alım satım işlemlerinin zamanında gerçekleşmeyebileceği bilinmelidir.

12. Tezgahestü türev araç işlemlerinde, gerçekleştirmek istediğiniz işlemin türüne bağlı olarak, yatırım kuruluşu tarafından işlem ve/veya hesap bazında başlangıç ve sürdürme teminatı talep edilmesi ve işlemlerin devamı süresince teminat tamamlama çağrısında bulunması mümkündür.

13. Tezgahestü türev araç işlemlerinin üçüncü kişilere devri kural olarak mümkün değildir.

14. Tezgahüstü türev araç işlemleri, yatırım kuruluşu ile akdedeceğiniz sözleşmede ve gerçekleştirmek istediğiniz her bir işlem özelinde düzenlenecek olan işlem talimat formlarında yer alan hüküm ve koşullara tabi olup, sözleşme akdetmeden önce sözleşme hükümlerinin, işlem gerçekleştirmeden önce ise yatırım kuruluşu ile mutabık kaldığınız işlem koşullarının tarafınızca dikkatle değerlendirilmesi büyük önem arz eder.

15. Elektronik işlem platformlarında gerçekleştirilecek tezgahüstü türev araç işlemleri kapsamında bilgi işlem alt yapısında yaşanması muhtemel olumsuzluklardan kaynaklanan farklı risklere maruz kalınması mümkündür.

Çıkar Çatışması

Tezgahüstü türev araç işlemlerinde emir verdiğiniz yatırım kuruluşu, gerekli yetki belgelerine sahip olmak kaydıyla, emirlerinizi, işlemin karşı tarafı olarak kendi hesabından gerçekleştirebileceği gibi (portföy aracılığı yöntemi); yetkili bir başka yatırım kuruluşu hesabından sizin ad ve hesabınıza veya kendi adına ve sizin hesabınıza da (işlem aracılığı yöntemi) gerçekleştirebilir. Portföy aracılığı yönteminin uygulandığı durumlarda, yatırım kuruluşu size karşı taraf olarak pozisyon almakta ve sunulan hizmet ya da ürünün niteliği gereği sizin zarar etmeniz yatırım kuruluşunun kar elde etmesiyle sonuçlanabilmektedir. Tezgahüstü türev araç işlemlerinde genellikle portföy aracılığı yöntemi kullanılmakta olup bu durumlarda yatırım kuruluşu ile aranızdaki çıkar çatışmasının bilincinde olmalısınız.

Diğer Riskler

Tezgahüstü Türev Araç İşlemleri Risk Bildirim Formu, forma konu ürün ve piyasalara ilişkin riskler hakkında genel olarak bilgilendirilmenizi amaçlamakta olup farklı ihtiyaçlara göre değişik şekillerde yapılandırılabilen tezgahüstü türev araç işlemlerinden ve uygulamadan kaynaklanabilecek tüm riskleri kapsamayabilir. Bu nedenle yatırım kararı almadan önce işlem gerçekleştirmek istediğiniz piyasalar ve ürünler ile ilgili gerekli araştırmayı yapmanızı ve profesyonel yardım almanızı tavsiye ederiz.

Yurtdışı İşlemlerle veya Yurtdışı Pazarlarla İlgili Bilgilendirmeler

Yurtdışı pazarlarda yapılacak işlemler yurtiçi pazara göre daha farklı riskler içermekte olup, bazı durumlarda risk seviyesi daha yüksek olabilmektedir. Yurtdışı pazarlarda karşılabilecek bu risklere, bunlarda korunma mekanizmalarına ve yaşanabilecek sorunlar kapsamındaki yükümlülüklerle ilişkin ayrıntılı bilgiler talebiniz halinde Yatırım Kuruluşumuz tarafından size açıklanacaktır.

İkincil Piyasaya İlişkin Bilgilendirme

Tezgahüstü piyasalardaki türev araçların likit bir ikincil piyasası bulunmamaktadır. Ancak yatırım kuruluşu ile akdedeceğiniz sözleşme kapsamında, belirli koşullar çerçevesinde, mevcut pozisyonların tersine pozisyon alınması söz konusu olabilecektir.

Fiyatlandırma, Komisyon, Ücret ve Vergiler

1. Tezgahüstü türev araç işlemlerinin fiyatlandırılmasında dikkate alınan temel faktörlere yukarıda "Genel Bilgilendirme" başlığı altında işlem türü özelinde yer verilmektedir. Fiyatlandırma, işlem gerçekleştireceğiniz yatırım kuruluşu tarafından her bir işlem özelinde gerçekleştirilecek ve işlem öncesinde onayınıza sunulacaktır. İşlemler taraflarca işlem talimat formunda mutabık kalınan fiyatlar üzerinden gerçekleştirilir.

2. Kural olarak portföy aracılığı yöntemi ile gerçekleştirilen tezgahüstü türev işlemlerde maktu bir ücret veya komisyon alınmamaktadır. Ancak işlemlerinizi ilgili mevzuatta belirlenen oranlarda vergiye tabi tutulacaktır. İşlemlerinize başlamadan önce, işlemlerinize ilişkin vergi tutar veya oranları ile varsa ücret ve komisyona ilişkin bilgiler tarafınıza bildirilecektir.

Tezgahüstü Türev Ürünlerin Piyasa Yapıcısı ve İhraççıları

Yatırım Kuruluşu müşterilerine tezgahüstü türev ürünleri doğrudan kendi portföyü üzerinden alım satıma tabi tutmaktadır.

Türev Ürünlere İlişkin Risk Takibi

Tezgahüstü türev ürünlerin risk takibi, ilgili ürünün işlem gördüğü piyasa türüne ve koşullarına göre değişiklik gösterebilmektedir. Ürünlerin özelliği, fiyatlandırma yapısı ve Yatırım Kuruluşu tarafından belirlenen ve ilgili çerçeve sözleşmelerinde de belirtilen teminat (margin) oranları dikkate alınarak risk takibi yapılmaktadır. Risk takibi günlük bazda yapılmaktadır.

İşlem Yapılan Borsa ve Platformlar

Sadece tezgahüstü piyasalarda işlem yapılabilmektedir.

Sermaye Piyasası Aracının veya Müşteri Varlığının Saklanması

Tezgahüstü türev işlemlere ilişkin hesap, kayıt ve taahhütler Yatırım Kuruluşu nezdinde saklanmaktadır.

Tezgahüstü Piyasalarda Yapılan İşlemin Karşı Tarafları Hakkında Bilgi

Yatırım Kuruluşu olarak müşterilerimize sunduğumuz tezgahüstü türev işlemler Yatırım Kuruluşu portföyü üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Türev Piyasalardaki Yatırımcı Tazmin Sistemi ve Kapsamı

Tezgahüstü türev ürünler için yatırımcı tazmin sistemi mevcut olup tazmin kapsamındaki her bir yatırımcıya ödenecek azami tazmin tutarı 177.681 Türk Lirasıdır. Bu tutar her yıl ilan edilen yeniden değerlendirme katsayısı oranında artırılır.

Tazminin kapsamını, yatırımcılara ait olan ve yatırım hizmeti ve faaliyeti veya yan hizmetler ile bağlantılı olarak, yatırım kuruluşu tarafından yatırımcı adına saklanan veya yönetilen nakit ödeme veya sermaye piyasası araçlarının teslim yükümlülüklerinin yerine getirilmemesinden kaynaklanan talepler oluşturur. Yatırımcıların piyasadaki fiyat hareketlerinden kaynaklanan zararları, tazmin kapsamında değildir.

Kurumumuz tarafından ilgili kurumlara gerekli bildirimler, yasal mevzuat uyarınca ve aylık ya da yıllık bazda hesaplanarak yapılır ve bunlara bağlı olarak da gerekli ödemeler yapılır.

İş bu risk bildirim formu, yatırımcıyı genel olarak mevcut riskler hakkında bilgilendirmeyi amaçlamakta olup, sermaye piyasası araçlarının alım-satımından ve uygulamadan kaynaklanabilecek tüm riskleri kapsamayabilir. Dolayısıyla tasarruflarınızı bu tip yatırımlara yönlendirmeden önce dikkatli ve özenli bir şekilde finansal riskler konusunda araştırma yapması gerekmektedir.

Vadeli Döviz Alım-Satım İşlemi – Forward İşlemlerine İlişkin Bilgilendirmeler

Forward işlemleri Tezgahüstü Piyasalar'da gerçekleştirilen türev araçlara ilişkin vadeli işlem sözleşmeleridir. Organize borsalarda yapılmaması nedeniyle fiyat, miktar ve vade gibi unsurlar standart olmayıp, tarafların karşılıklı anlaşmasıyla belirlenmektedir. Bu özelliği ile alıcı ve satıcı taraflara ihtiyaçlarına göre vade, büyüklük vb unsurları serbestçe belirleyebilme olanağı sağlamaktadır.

Forward işlemleri: Belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat ve miktardaki döviz alma veya satma yükümlülüğü veren sözleşmeyi ifade eder. (i) Tezgahestü piyasalarda işlem görürler, (ii) Standard sözleşmeler değillerdir, tarafların ihtiyaçlara göre düzenlenirler, (iii) Kredi riski vardır, vade sonlarında takası garanti eden bir kurum yoktur, (iv) sözleşmelerde, müşterilere göre vade, prim gibi sözleşme özelliklerinde farklılıklar olabilir, (v) Sözleşmeler el değiştiremez, sözleşmenin vadesinden önce sonlandırılması, sadece başlangıçta yapılan sözleşmenin hükümlerine göre gerçekleşebilir.

Forward İşlem Alıcısı: Vade sonunda müşteri sözleşmede belirtilen fiyat ve miktardan döviz satın alır ve karşı para biriminde satış yapar.

Forward İşlem Satıcısı: Vade sonunda müşteri sözleşmede belirtilen fiyat ve miktardan döviz satar ve karşı para biriminde alım yapar.

Riskler: Müşteri bu sözleşme ile bir yükümlülüğe girmektedir ve sözleşme kurundan işlemi gerçekleştirmek zorundadır. Vade tarihindeki piyasa kurundan kaynaklı olarak kar ya da zarar elde edebilir.

Esnek (Flexi) Forward: Esnek Forward işlemlerinde ileriki bir tarihe kadar önceden anlaşılmış kurdan belirli bir tutarda döviz alım veya satım işlemi gerçekleştirilir. Flexi Forward alıcısı, anlaşılan minimum tutardan az olmamak kaydıyla vade tarihini beklemeksizin, önceden anlaşılan tarih aralığında işlemi gerçekleştirebilir. Ancak Flexi Forward Alıcısı, vade tarihine kadar işlem tarihinde belirlenmiş olan tutarın tamamını anlaşılmış olan kurdan almakla yükümlüdür. Vadeye kadar olan süre boyunca alımı gerçekleştirilmeyen kalan tutar vade günü gerçekleştirilir.

Riskler: Müşteri bu sözleşme ile vadeli bir yükümlülüğe girmektedir. İşlem başında anlaşılan sözleşme kurundan vade sonuna kadar veya vade sonunda işlemi gerçekleştirmek zorundadır.

Vade tarihindeki piyasa kurundan kaynaklı olarak kar ya da zarar elde edebilir.

Average Rate Forward: Belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat ve miktardaki döviz alma veya satma yükümlülüğü altına giren müşteri, aynı vadeye önceden belirlenen gözlem periyodu boyunca oluşan fiksing kurların aritmetik ortalamasından ikinci bir ters forward işlemi yapar.

Average Rate Forward İşlem Alıcısı: Vade sonunda müşteri sözleşmede belirtilen fiyat ve miktardan döviz satın alır ve işlem başında belirlenen gözlem periyodu boyunca oluşan fiksing kurların aritmetik ortalamasından ters forward işlemi ile döviz satar. İki işlem arasındaki fark kadar kar ya da zarar oluşur.

Average Rate Forward İşlem Satıcısı: Vade sonunda müşteri sözleşmede belirtilen fiyat ve miktardan döviz satar ve işlem başında belirlenen gözlem periyodu boyunca oluşan fiksing kurların aritmetik ortalamasından ters forward işlemi ile döviz satın alır. İki işlem arasındaki fark kadar kar ya da zarar oluşur.

Riskler: Müşteri bu sözleşme ile iki işlem yükümlülüğüne girmektedir. Fiksing kurların ortalamasına göre müşteri kar ya da zarar elde edebilir.